Биология пәні бойынша Республикалық пәндік олимпиаданың І кезеңі
9 сынып

І тур
Бір жауабы бар тест сұрақтары. Әр сұраққа 1 ұпайдан беріледі.

1.Төменде берілген балдырлардың ішінде тек қана өсімді жолмен көбейетін түр:
А) хломидоманада
Б) хлорелла
В) эвглена
Г) ламинария
2.Тұқымды өсімдіктер тас көмір дәуірінің өзінде ормандар түзген. Тұқыммен көбеюдің көптеген артықшылықтары бар, дегенмен спора арқылы көбейетін ата-тектеріне қарағанда оларда қиындықтар да болмай қалған жоқ. Сөйтіп олар кездескен қиындықтар:
А) ұрықтану кезінде су тамшыларына тәуелділік
Б) спорамен салыстырғанда тұқымның өміршеңдігінің төмендігі
В) гаметофит түзу деңгейінің жоғарылығы
Г) тиімді тозаңдануды қамтамасыз етудің қажеттігі
3. Суретте қай өсімдіктің спорасы бейнеленген?

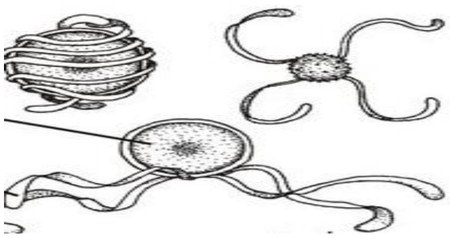

А) плаун
Б) қырықбуын
В) қырықжапырақ
Г) мүк
4. Қызыл балдырлардың жасыл және қоңыр балдырлардан айырмашылығы:
А) қызыл балдырларда хлорофилл а түзілмейді
Б) қызыл балдырларда жыныстық үрдіс жоқ
В) бір жасушалы қызыл балдыр кездеспейді
Г) қызыл балдырлардың тіршілік циклінде талшықты жасуша болмайды
5. Жетілген пияз өсімдігінің тамыр жүйесі тұрады:
А) тек жанама тамырлардан
Б) қосалқы және жанама тамырлардан
В) негізгі және жанама тамырлардан
Г) тек қосалқы тамырлардан
6. Сәбіз өсімдігін бірнеше жыл бойы гүлдемей өсе алады, егер:
А) оны өте құнарсыз топыраққа өсірсе
Б) әр 2 ай сайын гибберелин бүркіп тұрса
В) тамыржемісін күзде қазып алып, тоңазытқышта сақтаса
Г) жылыжайда үнемі 20^0 С температурада өсірсе
7. Адамның ас қорыту жолдарының қай бөлігінде тағам массасы басқаларға қарағанда ұзақ уақыт болады?
А) асқазанда
Б) 12 елі ішекте
В) аш ішекте
Г) тоқ ішекте

8. Мидың бұл жүйкесінің зақымдануы дәм сезуді төмендетеді, Белла ауруына (мимикалық бұлшық еттердің бақылауға бағынбауы) ұшыратады. Әңгіме қай жүйке жайында болып жатыр?
А) үштік жүйке
Б) бет жүйкесі
В) тіл-жұтқыншақ жүйкесі
Г) адасқан жүйке
9. Нейронда белгілі бір аймақты қамтитын және «тигроид» атағын иемденген жасуша органелласы:
А) Гольджи аппараты
Б) түйіршікті ЭПТ
В) митохондрия
Г) лизосома
10. Рибосома құрамына кірмейді:
А) липид
Б) калий ионы
В) магний ионы
Г) метилді негіз
11. Төрт мембраналы хлоропласт тән балдыр:
А) кладофора
Б) фукус
В) спирогира
Г) порфира
12. Өрмекшілердің күйісаяғында кездеседі:
А) улы без
Б) ас қорыту безі
В) жыныс безі
Г) сілекей безі
13. Суретте кейбір ағзалардың тіршілік циклінің бір кезеңі берілген. Оның қай топқа жататынын анықтаңыз.

А) плаунтәрізділер
Б) бауыр мүктер
В) қоңыр балдырлар
Г) жапырақты қыналар
14. Буынаяқтылардың кутикуласына созылғыштық және серпімділік қасиет беретін нәруыз:
А) коллаген
Б) эластин
В) кератин
Г) резилин
15. Шаянтәрізділердің қабығы қуырған кезде қызғылт түске боялады. Түстің өзгеруіне себеп болған:
А) нәруыз денатурациясы
Б) эумеланиннің бұзылуы
В) астаксантин қызыл пигментінің түзілуі

Г) пигменттік вакуольдің бұзылуы

16. Молибден бактериялардағы қандай фермен құрамына енеді

А) нуклеин қышқылын синтездейтін

Б) азотты тұтушы

В) АТФ синтездеуші

Г) гликолипид синтездеуші

17. Суретте буынаяқтылардың гормоны экдизон формуласы берілген.

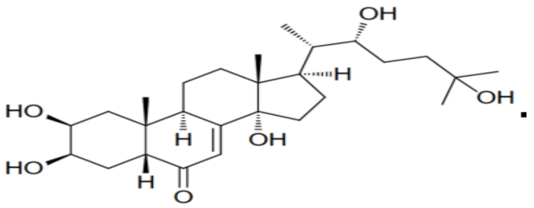

Экдизон метаморфозды стимулдайды. Сонымен қатар фитоэкдизондарды кейбір өсімдіктер синтездейді. Бұл өсімдік қоректі насекомдармен күресте қолданылады. Экдизон формуласын пайдаланып, дұрыс тұжырымды анықтаңыз.

А) экдизон синтезі нуклеотидтерден бастау алған

Б) экдизонды рибосома синтездейді

В) экдизон жасушаішілік рецептор арқылы әрекет етеді

Г) экдизон қышқыл болып табылады

18. Жасуша ядросында нәруыздардың болу себебі,

А) ядро ішінде синтезделеді

Б) ядроға цитоплазмадан таңдап тасымалдану нәтижесінде келген

В) ядроға ЭПТ-дан талғаусыз тасымалдану нәтижесінде келген

Г) аз ғана мөлшерде кездеседі, сұрақ дұрыс қойылмаған

19. Нуклеосома гистоны құрамына кірмейді:

А) Н1

Б) Н3

В) Н4

Г) Н2А

20. Клетка сыртында калий концентрациясының жоғарылауы кезінде мембрананың тыныштық потенциалы:

А) жоғарылайды

Б) өзгермейді

В) төмендейді

Г) белгісін өзгертеді

Биология пәні бойынша Республикалық пәндік олимпиаданың I кезеңі
10 сынып

I тур
Бір жауабы бар тест сұрақтары. Әр сұраққа 1 ұпайдан беріледі.

1.Төменде берілген балдырлардың ішінде тек қана өсімді жолмен көбейетін түр:
А) хломидоманада
Б) хлорелла
В) эвглена
Г) ламинария
2.Тұқымды өсімдіктер тас көмір дәуірінің өзінде ормандар түзген. Тұқыммен көбеюдің көптеген артықшылықтары бар, дегенмен спора арқылы көбейетін ата-тектеріне қарағанда оларда қиындықтар да болмай қалған жоқ. Сөйтіп олар кездескен қиындықтар:
А) ұрықтану кезінде су тамшыларына тәуелділік
Б) спорамен салыстырғанда тұқымның өміршеңдігінің төмендігі
В) гаметофит түзу деңгейінің жоғарылығы
Г) тиімді тозаңдануды қамтамасыз етудің қажеттігі
3. Суретте қай өсімдіктің спорасы бейнеленген?

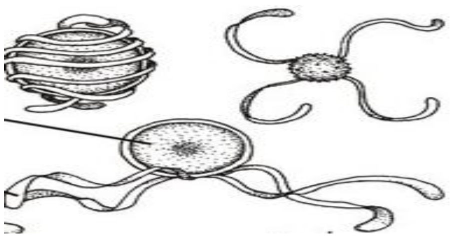

А) плаун
Б) қырықбуын
В) қырықжапырақ
Г) мүк
4. Қызыл балдырлардың жасыл және қоңыр балдырлардан айырмашылығы:
А) қызыл балдырларда хлорофилл а түзілмейді
Б) қызыл балдырларда жыныстық үрдіс жоқ
В) бір жасушалы қызыл балдыр кездеспейді
Г) қызыл балдырлардың тіршілік циклінде талшықты жасуша болмайды
5. Жетілген пияз өсімдігінің тамыр жүйесі тұрады:
А) тек жанама тамырлардан
Б) қосалқы және жанама тамырлардан
В) негізгі және жанама тамырлардан
Г) тек қосалқы тамырлардан
6. Сәбіз өсімдігін бірнеше жыл бойы гүлдемей өсе алады, егер:
А) оны өте құнарсыз топыраққа өсірсе
Б) әр 2 ай сайын гибберелин бүркіп тұрса
В) тамыржемісін күзде қазып алып, тоңазытқышта сақтаса
Г) жылыжайда үнемі 20^0 С температурада өсірсе
7. Адамның ас қорыту жолдарының қай бөлігінде тағам массасы басқаларға қарағанда ұзақ уақыт болады?
А) асқазанда
Б) 12 елі ішекте
В) аш ішекте
Г) тоқ ішекте

8. Мидың бұл жүйкесінің зақымдануы дәм сезуді төмендетеді, Белла ауруына (мимикалық бұлшық еттердің бақылауға бағынбауы) ұшыратады. Әңгіме қай жүйке жайында болып жатыр?
А) үштік жүйке
Б) бет жүйкесі
В) тіл-жұтқыншақ жүйкесі
Г) адасқан жүйке
9. Нейронда белгілі бір аймақты қамтитын және «тигроид» атағын иемденген жасуша органелласы:
А) Гольджи аппараты
Б) түйіршікті ЭПТ
В) митохондрия
Г) лизосома
10. Рибосома құрамына кірмейді:
А) липид
Б) калий ионы
В) магний ионы
Г) метилді негіз
11. Төрт мембраналы хлоропласт тән балдыр:
А) кладофора
Б) фукус
В) спирогира
Г) порфира
12. Өрмекшілердің күйісаяғында кездеседі:
А) улы без
Б) ас қорыту безі
В) жыныс безі
Г) сілекей безі
13. Суретте кейбір ағзалардың тіршілік циклінің бір кезеңі берілген. Оның қай топқа жататынын анықтаңыз.

А) плаунтәрізділер
Б) бауыр мүктер
В) қоңыр балдырлар
Г) жапырақты қыналар
14. Буынаяқтылардың кутикуласына созылғыштық және серпімділік қасиет беретін нәруыз:
А) коллаген
Б) эластин
В) кератин
Г) резилин
15. Шаянтәрізділердің қабығы қуырған кезде қызғылт түске боялады. Түстің өзгеруіне себеп болған:
А) нәруыз денатурациясы
Б) эумеланиннің бұзылуы
В) астаксантин қызыл пигментінің түзілуі

Г) пигменттік вакуольдің бұзылуы

16. Молибден бактериялардағы қандай фермен құрамына енеді

А) нуклеин қышқылын синтездейтін

Б) азотты тұтушы

В) АТФ синтездеуші

Г) гликолипид синтездеуші

17. Суретте буынаяқтылардың гормоны экдизон формуласы берілген.

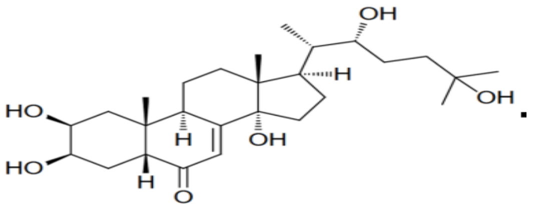

Экдизон метаморфозды стимулдайды. Сонымен қатар фитоэкдизондарды кейбір өсімдіктер синтездейді. Бұл өсімдік қоректі насекомдармен күресте қолданылады. Экдизон формуласын пайдаланып, дұрыс тұжырымды анықтаңыз.

А) экдизон синтезі нуклеотидтерден бастау алған

Б) экдизонды рибосома синтездейді

В) экдизон жасушаішілік рецептор арқылы әрекет етеді

Г) экдизон қышқыл болып табылады

18. Жасуша ядросында нәруыздардың болу себебі,

А) ядро ішінде синтезделеді

Б) ядроға цитоплазмадан таңдап тасымалдану нәтижесінде келген

В) ядроға ЭПТ-дан талғаусыз тасымалдану нәтижесінде келген

Г) аз ғана мөлшерде кездеседі, сұрақ дұрыс қойылмаған

19. Нуклеосома гистоны құрамына кірмейді:

А) Н1

Б) Н3

В) Н4

Г) Н2А

20. Клетка сыртында калий концентрациясының жоғарылауы кезінде мембрананың тыныштық потенциалы:

А) жоғарылайды

Б) өзгермейді

В) төмендейді

Г) белгісін өзгертеді

21. ДНҚ молекуласының қос тізбекті құрылымының тұрақтылығы байланысты:

А) комплементарлы нуклеотидтердің арасындағы ковалентті байланысқа

Б) түрлі тізбектегі комплементарлы азотты негіздердің арасындағы сутектік байланысқа

В) бір тізбектегі комплементарлы азотты негіздердің арасындағы сутектік байланысқа

Г) екі тізбектегі қант-фосфорлы арқау арасындағы Ван-дер-Ваальс бірлескен әрекетіне

22. Прокариоттарда болатын геном түрі:

А) гистон бар шеңберлі хромосома

Б) гистон бар сызықтық хромосома

В) гистонсыз шеңберлі хромосома

Г) гистонсыз сызықтық хромосома

23. Құрамында 3 бала және ата-анасы бар 937 жанұяға зерттеу жүргізілді. Ата-анасы сау, бірақ дальтонизм ауруының тасымалдаушылары. Есептеу бойынша 2 баласы дальтонизм ауруымен ауыратын жанұя саны қанша пайызға тең болуы мүмкін?

А) 4,7 %

Б) 14,1 %

В) 25,4 %
Г) 79,3 %
24. Берілген түрлердің қайсысы «r-стратегия» түсінігіне көбірек сай келеді?
А) шөп бақасы
Б) африкалық піл
В) шұбар тышқан
Г) тірілей туатын кесіртке
25. Екі фотосистеманың өзара әрекеттесуі қажет:
А) АТФ синтезіне
Б) НАДФ қалпына келуіне
В) циклді фотофосфорлануға
Г) қозғалтқыш күш-протон түзуге

Б - 9 - 03

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік / Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя ДАУЛЕТ ДИДАР

Облысы / Область АТЫРАУ ОБЛ ИНДЕР АУД

Класс 9

Предмет БИОЛОГИЯ

Б - 9 - 03

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника

Парақ / Страница № 1

1. В +
2. Г +
3. В +
4. Г +
5. Г +
6. Г +
7. Г +
8. Б +
9. В +
10. А +
11. В +
12. А +
13. В +
14. Г +
15. А +
16. Б +
17. В +
18. Б +
19. А +
20. В +

Берілген: 20 ұпай

Қазылар алқасының төрағасы:

Қазылар алқасының мүшелері:

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ... РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ ... МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Б - 10 - 01

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік / Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя: ТӨРЕБАЙ АЛМАГУЛ

Облысы / Область: АТЫРАУ

Класс: 10

Предмет: БИОЛОГИЯ

Б - 10 - 01

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника — Парақ / Страница № 1

1) В +
2) Г +
3) Б +
4) Г +
5) Г +
6) Г +
7) Г +
8) Б +
9) Б +
10) А +
11) Б +
12) А +
13) Г +
14) Г +
15) А +
16) Б +
17) В +
18) Б +
19) А +
20) В +
21) Б +
22) В +
23) Б +
24) А +
25) Б +
26) Г +
27) А +
28) А +
29) Б +
30) Б. +

Барлығы 30 ұпай.

Қазылар алқасының төрағасы

Қазылар алқасының мүшелері: (қолы) Ж. [illegible]
(қолы) А. Утешева

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Б - 11 - 02

Қатысушының деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік / Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

Аты-жөні / Фамилия Имя БАУЫРЖАН АЙЗЕРЕ
Облысы / Область АТЫРАУ
Класс 11
Предмет БИОЛОГИЯ

Б - 11 - 02

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница № 1

1 В + 29. Б +
2. Г + 30. Б +
3 Б +
4 Г +
5. Г +
6 Г +
7. Г +
8 Б +
9. Б +
10. А +
11. Б +
12. А +
13. Б +
14 Г +
15. А +
16 Б +
17. В +
18 Б +
19 А +
20. В +
21. Б +
22 В +
23 Б +
24 А +
25. Б +
26 Г +
27. А +
28 А +

Барлығы 30 ұпай

Қазылар алқасының төрағасы:
Қазылар алқасының мүшелері: Жецидбекова Н. Кашанова А. Утешева

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ ДАРЫНДЫ ... РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Жалпы білім беретін пәндер бойынша Республикалық олимпиаданың І кезеңінің бағалау туралы ведомость

Пәні:Биология
Класс: 9

р/с	Шифр , код	Қатысушының жеке сәйкестендіру номері	Балл I тур
1	Б-09-03	080709551224	20

Қазылар алқасының қолы: **Ж.Кощанова**
А.Утеулиева

Жалпы білім беретін пәндер бойынша Республикалық олимпиаданың I кезеңінің бағалау туралы ведомость

Пәні:Биология
Класс: 10

р/с	Шифр , код	Қатысушының жеке сәйкестендіру номері	Балл I тур
1	Б-10-01	061210651297	30

Қазылар алқасының қолы: **Ж.Кощанова**
А.Утеулиева

Жалпы білім беретін пәндер бойынша Республикалық олимпиаданың I кезеңінің бағалау туралы ведомость

Пәні:Биология
Класс: 11

р/с	Шифр , код	Қатысушының жеке сәйкестендіру номері	Балл I тур
1	Б-11-02	060717650556	30

Қазылар алқасының қолы: **Ж.Кощанова**
А.Утеулиева